18.01.2018 г. / 00:34:30

Вяра

18.01 по еретическия, †05 януари по църковния календар - Навечерие на Богоявление. Светите мъченици Теопемпт и Теона. Света преподобна Синклитикия. Света преподобна Аполинария

В памет на свети пророк Михей (IX в. пр. Р. Х.)

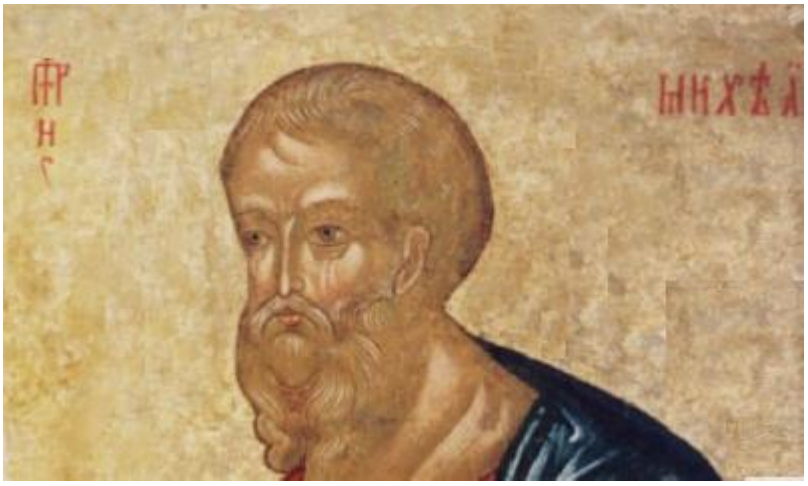

Свети пророк Михей, синът на Иемблай, бил съвременник на Божия пророк Илия и живял по времето на Израилския цар Ахав и на Иудейския цар Иосафат. Михей пророчествал само устно; той предсказал нещастния край на войната, която Ахав започнал срещу Сирия. Веднъж Иосафат пристигнал в Самария, за да посети Ахав. Като си спомнил, че Рамот, галаадският град, който владеели сирийците, преди принадлежал на Израилското царство, Ахав помолил Иосафат да му помогне, за да излязат с общи сили на война срещу Сирия. Благочестивият иудейски цар се съгласил с това, но преди да излезе на поход, пожелал да узнае Божията воля чрез устата на пророците. Тогава Ахав повикал при себе си пророците на Ваал. Тия лъжливи пророци, като застанали пред двамата царе, които седели на великолепни престоли пред портите на Самария, предсказали на Ахав победа над сирийците. Но Иосафат попитал дали там няма още някой Господен пророк, та чрез него да попитат Господа.

- Има още един човек, чрез когото може да попитаме Господа - отговорил Ахав, - но аз не го обичам, защото не пророкува за мене добро, а само зло; той е Иемвлаевият син Михей.

- Царю, не говори тъй! - възразил Иосафат.

Тогава Ахав наредил по-скоро да повикат Михей. Когато той дошъл, царят го попитал:

- Михее, да идем ли на война против Рамот Галаадски, или не?

Свети Михей отговорил:

- “Виждам всички израилтяни пръснати по планините като овци, които нямат пастир. И Господ каза: началник нямат; нека всякой се върне смиром у дома си”.

Тогава Ахав заповядал да отведат пророк Михей в тъмницата и да го хранят оскъдно с хляб и вода, докато той (Ахав) не се върне смиром.

На това пророкът отговорил:

- Ако се върнеш смиром, то не Господ е говорил чрез мене.

Ахав не се вслушал в пророческите слова на свети Михей и започнал война срещу сирийците, но още в първото сражение бил смъртно ранен, а Иосафат се върнал заедно с войската си в Иудея.

Страдание на светите мъченици Теопемпт и Теона († 303 г.)

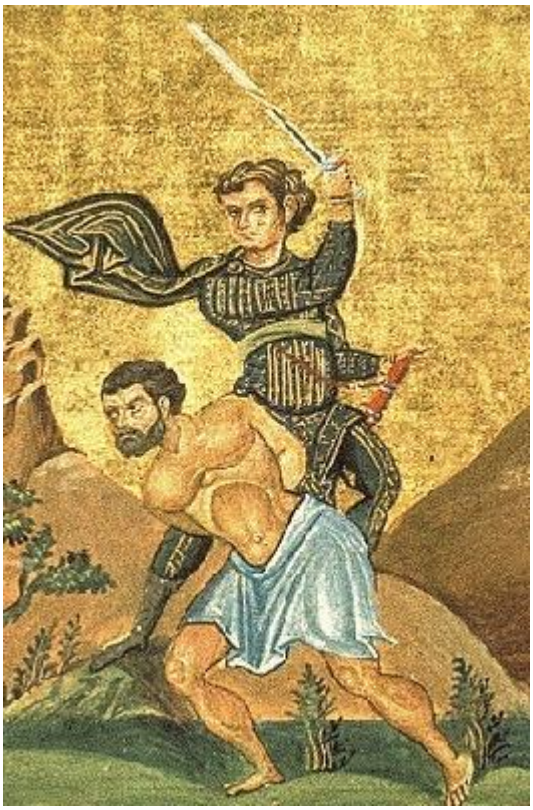

В първата година от повдигнатото от него гонение срещу християните, цар Диоклетиан пристигнал в Никомидия и като поставил тук множество идолски изображения, им отдавал поклонение.

След няколко дни в градските околности бил заловен Никомидийският епископ Теопемпт (той пръв пострадал в Диоклетиановото гонение срещу християните). Когато го представили на съд пред царя, той казал:

- Тези сребърни и златни, дървени и каменни богове, на които ти се покланяш, въобще не са богове, понеже те не могат нито да дишат, нито да говорят, нито пък да извършат каквото и да било добро или зло! А Всемогъщият Небесен Бог сътвори небето, земята и морето и всичко, което е в тях!

След като светият изрекъл това и още много друго за християнската вяра, царят изпаднал в гняв и му казал:

- Аз те извиках не за да разсъждаваш, а за това - без излишни приказки да принесеш жертва на бог Аполон.

Свети Теопемпт отговорил на това по следния начин:

- На тези богове аз никога не ще принеса жертва и никога не ще се изплаша от мъченията, на които ти можеш да ме

подложиш; защото е написано: “не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият”. А ти, като имаш власт над моето тяло, прави каквото искаш!

Тогава царят заповядал да запалят пещ, за да хвърлят след това в нея светия епископ. Войниците разпалвали пещта от сутринта до обед, като се стараели да я нагорещят колкото е възможно повече. Тогава светият епископ им казал:

- Почакайте малко и аз ще ви покажа силата на моя Господ Бог, заради Чието свято име тази пещ се разпалва за мене.

След като изрекъл това, светият влязъл в нагорещената пещ и седнал в средата. А войниците, като предположили, че той веднага е изгорял, си отишли оттам. Но в полунощ светият мъж излязъл от пещта и влязъл в царските покои, чиито врати сами се отворили пред него. Той събудил царя и му казал:

- Аз съм епископ Теопемпт, служител на Иисуса Христа. Аз не умрях, но съм жив, макар ти да заповяда да ме убият!

След като казал това, той отново отишъл при пещта и влязъл в нея. Щом видял светия мъж и чул словата му, царят се изпълнил с ужас и бил като онемял от силния страх. На сутринта той извикал войниците си и ги попитал:

- Хвърлихте ли в нагорещената пещ оня християнин, за когото ви заповядах?

Войниците отговорили:

- Ние направихме това, господарю, както ти ни заповяда - хвърлихме го в нея и той вчера загина в огъня.

Тогава Диоклетиан станал, отишъл заедно с войниците до пещта и там чул как, стоейки посред разпалената пещ, светият епископ пее и славослови Бога. Това извънредно удивило царя и когато светият излязъл невредим от пещта, той казал на

обкръжаващите го:

- Вижте колко е силно християнското вълшебство. Аз съм чувал, че християните извършват своите магии в името на някой си Иисуса.

След това царят заповядал веднага да хвърлят едно куче в пещта, за да видят дали то ще остане живо, както по чудесен начин останал цял и невредим епископът. Но кучето веднага изгоряло. Щом видял това, царят казал на Божия човек:

- Аз ще те предам на най-жестоки мъчения, подобаващи за нечестивец; защото се убедих, че ти си прелъстител и вълшебник.

Царят заповядал да затворят светия мъченик в тясна тъмница и да не му дават нито хляб, нито вода до деня, когато сам той благоволи да го съди. Божият човек прекарал в тази тъмница двадесет и два дни без храна и вода, бидейки укрепяван от Бога. След като изминали тия дни, царят казал на войниците си:

- Да отидем да видим дали още е жив оня християнин, или е умрял вече.

Когато го заварил жив и радостен, сякаш след царски обяд, Диоклетиан се разгневил и като извел блажения епископ от тъмницата, раздрал дрехите върху себе си и възкликнал:

- Вижте колко е силно християнското вълшебство!

Но блаженият епископ отвърнал на това:

- Докога, нещастнико, ще стоиш в своето заслепение! И докога не ще признаваш истинския Бог, в Когото вярвам аз! Защото Той ми даде сила и власт да те победя и да се извися над всички мъчения, които ти би изобретил за мене.

А царят, щом чул тия негови думи, заповядал да извадят дясното око на мъченика, а после да го отведат в тъмницата. Когато светият започнал да се моли, просияла необикновена светлина и в същия миг окото му оздравяло. Щом узнал за това и видял светия мъченик, царят още повече се разгневил и казал:

- Кълна се в римския Аполон, че няма да се успокоя дотогава, докато не намеря по-силен вълшебник, който да може да разруши всичките ти хитрости и магьосничества!

След като изрекъл това, той заповядал да заведат мъченика отново в тъмницата. А сам разпратил укази по всичките му подвластни страни със следното съдържание:

- Ако някой вълшебник - пишел царят - може да разруши християнските чародейства, нека, колкото е възможно по-скоро, той да се яви при мен! За това той ще получи скъпи подаръци и големи почести.

И ето, дошъл един вълшебник на име Теона, който се явил пред Диоклетиан и казал:

- Според вашата заповед, аз дойдох, за да разруша, колкото е възможно по-скоро, християнското вълшебство. И аз непременно ще изпълня това, което ви обещах.

Щом чул това, царят се зарадвал и казал:

- При мен в тъмницата има един християнски княз. Когато ти унищожиш магьосническата му сила, ще получиш от нас големи почести.

На това Теона му отговорил:

- Нека тоя християнин извърши пред мене каквото и да е чудо и аз, в твое присъствие, ще разруша всичките му дела.

Царят се зарадвал и казал на Теона:

- Но на мен ми се иска най-напред да видя някое чудо, извършено от тебе.

Тогава Теона помолил да доведат при него най-свирепия бик. Когато довели бика, Теона му прошепнал някакви думи и бикът в същия миг се разпаднал на две части и всяка половина паднала на земята отделно от другата.

Тогава изуменият цар възкликнал:

- Действително, ти ще можеш да разрушиш християнското вълшебство!

- Почакай още, царю - отвърнал му Теона, - и ще разбереш цялата необикновеност на това чудо.

След като казал това, той заповядал да му донесат везни и сложил върху тях двете части на вола, които се оказали съвършено равни по тежест. След това Диоклетиан заповядал да доведат при него светия епископ Теопемпт и му казал:

- Зная, че ти си измамник и вълшебник! Този влъхв дойде от Египет и сега искам да узная кой от вас двамата е по-силен във вълшебничеството.

Тогава Теона казал на епископа:

- Аз ще покажа над тебе две действия на вълшебната ми сила и ако те не ти навредят, тогава и аз ще повярвам в твоя Бог.

Като приготвил от брашно две кръгли питки, той ги дал на епископа, за да ги изяде. Епископът ги взел и ги изял, на вкус те му се сторили сладки като мед и не му причинили никаква вреда.

Щом видял това, Теона се учудил твърде много и казал:

- Ще изпитам върху тебе още едно чудесно действие на моето изкуство и ако то не ти навреди, ще повярвам в твоя Бог.

След това взел чаша с вода, сложил в нея отровна билка и призовал на помощ най-могъщите бесове, за да направят по-силно действието на отровата. После дал питието на светията.

Когато светият епископ го изпил, без да претърпи ни най-малка вреда, Теона паднал в нозете му и казал:

- Няма друг Бог, на Когото може да се уповава човек, освен Единия Иисус!

А после се обърнал към царя:

- Аз съм християнин и се покланям на Разпнатия!

Щом чул това, царят изпаднал в голямо смущение и възкликнал:

- Големи са чудесата на християнските вълшебници!

После заповядал да отведат и двамата в тъмницата. Там светият епископ научил Теона на вярата, дал му ново име - Синезий (което означава “изпълнен с разум”, тъй като той с чисто сърце проразумял и познал Христа Господа и Бога), и го кръстил.

На сутринта царят заповядал да доведат при него светия епископ и като преклонил глава пред него, му казал:

- Здравей, учителю на вълшебниците.

А после започнал да го убеждава да се обърне към нечестивата елинска вяра. Но когато светият отказал да принесе жертва на боговете, царят заповядал да го проснат на земята, с лице нагоре, и да привържат ръцете и нозете му към четири дървета. После наредил да донесат огромен отломък от един каменен стълб, който осем души едва могли да носят, и

да го поставят върху корема на светията. Но светият епископ се помолил на Бога и в същия миг камъкът бил отхвърлен от невидима сила на няколко метра от него. Тогава Диоклетиан заповядал да повесят светията с главата надолу, а на шията му да привържат тежък камък и го оставил да виси така от сутринта до третия час на деня. След това той наредил да отрежат въжето, на което светият бил окачен. Той мислел, че при падането светият мъченик ще бъде пребит от тежкия камък и по този начин ще загине позорно. Но когато отрязали въжето, светият епископ, с помощта на Божията сила, паднал прав върху нозете си. Тогава мъчителят произнесъл над него смъртна присъда.

Светият се зарадвал и високо възкликнал:

- Благословен е Бог - Отец на моя Господ Иисуса Христа, затова, че ме сподоби да стигна до този ден, който всякога съм желал! Моля Те, Господи, помени ме навеки в сегашния час!

След като изрекъл това, той преклонил колене и като положил главата си под меча, се представил в мир, изповядвайки Пресветата Троица.

После царят заповядал да доведат при него влъхва Теона, който повярвал в Христа. Щом се уверил, че нито с ласкателства, нито със заплахи ще може да го накара да принесе жертви на идолите, той заповядал да го хвърлят в дълбок ров и да го засипят с пръст. Довели и свирепи коне, за да тъпчат с нозете си земята, с която засипали светията. Така, засипан с пръст и дълго време тъпкан от краката на конете, свети Теона се преставил в Господа.

Своя страдалчески подвиг светите мъченици епископ Теопемпт и Теона, който е и Синезий, извършили в Никомидия, по времето на цар Диоклетиан, пребъдвайки под властта на върховния Цар - нашия Господ Иисус Христос, на

Когото заедно с Отца и Светия Дух е славата во веки! Амин.

В памет на преподобна Синклитикия († ок. 350 г.)

Преподобна Синклитикия се родила в Египет в град Александрия, където нейните родители се преселили от Македония. Те били хора от знатен род, известни със своето благочестие и много богати. Когато Синклитикия станала девойка, много благородни и богати младежи, очаровани от необикновената красота и признатото от всички нейно добронравие, искали да я вземат за съпруга. Но тя не желаела да се омъжи, тъй като още от младини в нея се разгоряла любовта към Небесния Жених - Христа Бога. Поради това тя се грижела не за външното си украсяване, а за вътрешната си красота, като очиствала душата си с пост, целомъдрие и с чистотата на ума, за да се яви благоугодна пред Христовите очи. Като устремила към Бога целия си ум, света Синклитикия удържала победа над невидимия враг - дявола, който подбужда човеците да грешат. След смъртта на своите родители, тя раздала цялото си богатство на бедните и нищите, а сама се отрекла от света, като заради Бога дошла до крайна нищета. Тя взела със себе си сестра си, която била лишена от зрение, и се поселила в гробницата на един свой родственик. Монашеския образ тя считала за толкова велик, че не знаела как да благодари на Бога, Който я сподобил с него. В първите години на подвижническия си живот преподобната надминала мнозина, но криела своите подвизи. Тя не само вкусвала по малко хляб и приемала нищожна мярка вода, но и хлябът и бил от трици. Преподобната усилвала поста си, когато срещу

нея се надигали нападенията на врага. Славата на нейните подвизи привлякла много жени, които я молели за нейното духовно ръководство. Дълго време преподобната отвръщала с мълчание на молбите им, но тяхната настойчивост накрая я заставила да дава наставления на много подвижници, които се събрали около нея и образували общежитие. В края на живота си тя претърпяла от изкусителя същото, което някога претърпял праведният Иов, понеже я постигнала люта болест и цялото тяло било покрито със струпеи, изтощено и проядено от рани и червеи. Така страдала преподобната три години и шест месеца, като не прибягнала към някой лекар за помощ, а възложила надеждата си единствено на Бога. А когато настъпило времето да си отиде от този свят, тя видяла във видение свети ангели и множество пресветли девици, които я призовавали при себе си и се сподобила да види райските селения. След видението тя се обърнала към девиците монахини и предсказала деня и часа, в който щяла да се раздели с тялото си. Това трябвало да стане след три дена. Както предсказала преподобната, така и станало; защото след три дни, в определения час, тя се разделила със своето многострадално тяло и с лютите рани и бидейки подобна на мъченица, се преселила при Господа в безболезнения живот, на който се наслаждават светиите на небесата. Преподобна Синклитикия преживяла на земята, в много трудове и подвизи, около осемдесет години. А сега пребивава във вечните небесни обители.

Житие на преподобната Аполинария († ок. 470 г.)

Когато умрял гръцкият цар Аркадий, неговият син Теодосий бил още малко осемгодишно дете и не можел да управлява царството. Поради това братът на Аркадий, римският император Хонорий, поверил попечителството над младия цар и управлението на цялото гръцко царство на един от най-видните сановници - антипата Антемий, мъж мъдър и твърде благочестив. През времето, докато Теодосий не бил все още навършил пълнолетие, този антипат бил почитан от всички като цар. Антемий имал две дъщери, от които едната - по-малката - от най-ранните си детски години имала в себе си нечист дух, а по-голямата от младини прекарвала времето си в светите църкви и в молитви. Името на последната било Аполинария. Когато достигнала пълнолетие, родителите ѝ започнали да се замислят за кого да я омъжат, но тя се отказвала от брака и им говорела така:

- Аз искам да отида в манастир, да слушам там Божественото Писание и да видя чина на манастирския живот.

Родителите ѝ от своя страна казвали:

- Ние искаме да те омъжим.

А тя им отговаряла:

- Не искам да се омъжвам, а се надявам, че Бог и мен ще запази чиста и в страх пред Себе Си, както опазва в непорочност Своите свети деви!

На родителите ѝ им се сторило много чудно това, че тя говорела така, бидейки още толкова млада, и че до такава степен била обхванатата от любовта към Божественото. Но Аполинария отново започнала да умолява родителите си, да

доведат при нея някоя монахиня, която да я научи на псалтира и на четенето на Светите Писания. Антемий не малко скърбял заради нейното намерение, понеже му се искало да я омъжи. Но след като девицата не променила своето желание и не приела нито един от подаръците, които предлагали желаещите да се оженят за нея знатни младежи, родителите ѝ я попитали:

- А какво желаеш, дъще?

Тя им отговорила:

- Моля ви, дайте ме на Бога и вие ще получите наградата за моето девство!

Като видели, че намерението е непоколебимо, здраво и благочестиво, те казали:

- Да бъде волята Господня!

След това довели при нея една опитна монахиня, която я научила да чете Божествените книги. После тя казала на родителите си:

- Умолявам ви, пуснете ме да направя пътешествие, за да мога и аз да видя светите места в Иерусалим! Там аз ще се помоля и ще се поклоня на честния Кръст и на светото Христово Възкресение!

Те не желаели да я пуснат, тъй като тя била единствената им утеха в дома; те силно я обичали, понеже нейната сестра била обладана от бяс. Но Аполинария дълго време не престанала да умолява родителите си и накрая те, въпреки нежеланието си, се съгласили и я пуснали на път. Дали ѝ много слуги и слугини, немалко злато и сребро и казали:

- Вземи това, дъще, и върви! Изпълни своя обет, защото Бог желае ти да бъдеш Негова рабиня!

След като я качили на кораб, те се простили с нея и казали:

- Помени и нас, дъще, в своите молитви, когато пристигнеш в светите места!

А тя им отговорила:

- Както вие изпълнявате желанието на моето сърце, нека така и Бог да изпълни вашите молби и да ви избави в ден на скръб!

И така, след като се разделила с родителите си, тя отплавала. Когато достигнала Аскалон, тя престояла няколко дена, тъй като морето било развълнувано. Тук Аполинария обиколила всички църкви и манастири, като се молела и раздавала милостиня на нуждаещите се. Тя намерила и спътници, които да я придружат в Иерусалим, и когато пристигнала в светия град, се поклонила на Възкресението Господне и на честния Кръст, като се помолила усърдно и за своите родители. В тези дни на усърдна молитва към Бога, тя посетила и женските манастири, като пожертвала големи суми за техните нужди. В същото време тя започнала да пуска на свобода слугите и слугините си, при което с щедра ръка им се отплащала за тяхното служение и поверявала себе си на техните молитви. След няколко дена, след като обиколила и се помолила на светите места, блажената посетила Йордан и казала на останалите с нея слуги:

- Братя мои, аз желая да освободя и вас, но по-напред ще отидем в Александрия и ще се поклоним на свети Мина.

А те отвърнали:

- Нека бъде така, както заповядаш, госпожо!

Щом наближили до Александрия, за нейното пристигане узнал александрийският проконсул и изпратил видни

граждани, за да я посрещнат и поздравят, както подобава на царска дъщеря. А тя, като желаела да избегне приготвените за нея почести, влязла в града през нощта, сама се явила в дома на проконсула и поздравила него и съпругата му. А те паднали в нозете ѝ и казали:

- Защо постъпи така, госпожо? Ние изпратихме знатни граждани, за да те приветстват, а ти - нашата господарка - сама дойде при нас и ни се поклони!

Блажената Аполинария им отговорила:

- Желаете ли да ми угодите?

Те казали:

- Разбира се, господарке!

Тогава светата им казала:

- Пуснете ме незабавно да си отида, не ме обременявайте с почести, защото аз желая да отида и да се помоля на светия мъченик Мина!

И те, след като я почели със скъпоценни дарове, я изпратили. А блажената раздала даровете на бедните. След това тя останала още няколко дни в Александрия, като обикаляла църквите и манастирите. Междувременно тя намерила в дома, в който била отседнала, една старица, на която дала щедра милостиня, и я помолила тайно да купи мантия, параман, кожен пояс и всички мъжки монашески одежди. Старицата се съгласила, купила тези дрехи и като ги донесла на блажената, казала:

- Да ти помогне Бог, майко моя!

След като се сдобила с монашески дрехи, света Аполинария ги скрила при себе си, за да не узнаят нейните спътници. След

това тя освободила останалите все още при нея слуги и слугини, освен един стар слуга и един евнух. После се качила на кораб и отплавала за Лимн. От тук наела четири животни и тръгнала към гроба на светия мъченик Мина. След като се поклонила на мощите на светия мъченик и горещо се помолила, блажената потеглила със закрита колесница към Скита, за да се поклони на живеещите там свети отци. Било вечер, когато тръгнала на път, и тя заповядала на евнуха да застане зад колесницата, а на другия слуга - да стои отпред и да управлява животните. А блажената взела със себе си монашеските дрехи и седейки в закритата колесница, тайно се молела на Господа, за да помогне в предприетото от нея дело. Паднал мрак и наближавало вече полунощ. Колесницата се приближила до едно блато, намиращо се до извора, който после започнал да се нарича “извор на Аполинария”. Като отметнала покривалото на колесницата, блажената Аполинария видяла, че двамата служители били задрямали. Тогава тя се облякла в монашеските мъжки одежди. После се обърнала към Бога със следните думи:

- Ти, Господи, ми даде начатъка на този образ! Сподоби ме да го нося до края, според Твоята свята воля!

След това тя се осенила с кръстния знак и слязла тихо от колесницата, докато слугите още спели. Светата се поселила в пустинята до блатото и заживяла там сама пред лицето на Единия Бог, Когото възлюбила. А Бог, виждайки нейното сърдечно влечение към Него, я закрилял със Своята десница, като ѝ помагал в борбата с невидимите врагове и давал за телесно препитание плодовете от финиково дърво.

Когато колесницата се била отдалечила на голямо разстояние, евнухът и старецът се събудили и при светлината на настъпващия ден видели, че колесницата е празна и страшно се изплашили. Те видели дрехите на своята

господарка, а нея самата не могли да намерят. Двамата не знаели кога е слязла, къде е отишла и защо е свалила преди това всичките си дрехи. Дълго я търсили, викали я, но като не я намерили, решили да се върнат обратно, понеже не знаели какво друго да направят. Щом стигнали в Александрия, те разказали всичко на проконсула, а той, извънредно удивен, веднага написал до антипата Антемий, с което го известил за всичко, случило се с дъщеря му. После изпратил писмото и останалите в колесницата дрехи по стареца и евнуха. След като прочели писмото на проконсула, Антемий и неговата съпруга, дълго и неутешимо плакали, прегръщайки дрехите на любимата си дъщеря, а с тях плачели и всички велможи. Тогава Антемий молитвено възкликнал:

- Боже! Ти я избра, Ти и я утвърди в Своя страх!

След тия думи отново заридали. Тогава някои от велможите започнали да утешават царя с такива думи:

- Това е истинска дъщеря на добродетелен баща, ето истинската издънка на благочестивия цар! Това е свидетелство пред всички за твоята добродетел, за която Бог те благослови с такава дъщеря!

Така те донякъде утешили царя в неговата горчива скръб. И всички се молели на Бога за Аполинария, за да я укрепи в избрания от нея живот, понеже разбрали, че тя се е предала на трудното пустинническо житие, както станало и в действителност.

А светата дева преживяла няколко години на същото място, където слязла от колесницата, като пребивавала в пустинята около блатото, от което се издигали цели облаци от безпощадно хапещи комари. Там тя водела борба с дявола и със своето тяло, което преди било изнежено, като тяло на девица, която е израснала сред царски разкош, а след това

станало като броня на костенурка, тъй като тя го изнурявала с трудове, пост и бдения, предавала го на комарите и го подлагала под палещия зной на слънцето. А когато Господ поискал тя да намери приют сред светите отци пустинници и за нея да узнаят човеците и да получат полза за себе си, Той я извел от това блато. Явил се на сън ангел и ѝ заповядал да отиде в Скита, като се представи там с името Доротей. Тя напуснала мястото на досегашното си подвижничество. Външността ѝ се била дотолкова променила, че никой със сигурност не можел да каже дали е мъж, или жена. Докато вървяла през пустинята в едно ранно утро, я срещнал светият пустинник Макарий и казал:

- Благослови, отче!

А тя го помолила за неговото благословение и след като се благословили един друг, те поели заедно към Скита. Светата го попитала:

- Кой си ти, отче?

А той отговорил:

- Аз съм Макарий.

Тогава тя му казала:

- Стори ми добро, отче, позволи ми да остана в твоето братство!

Старецът я завел в скита и я поселил в една килия, като не знаел, че тя е жена, а я мислел за скопец. Бог не му открил тази тайна, за да получат впоследствие всички голяма полза и за да се прослави Неговото свято име. А на въпроса му, как е нейното име, светата отговорила:

- Името ми е Доротей. Като чух за живеещите тук свети отци, аз дойдох, за да живея с тях, стига само да се окажа достоен за

това.

Старецът тогава я попитал:

- Какво можеш да правиш, брате?

Доротей отговорил, че е съгласен да върши всичко, което му заповядат. Тогава старецът наредил да прави рогозки от тръстика. И светата дева започнала да живее като мъж сред мъжете - в отделна килия, както живеят пустинните отци. Бог не давал на никого да прозре нейната тайна. Денем и нощем прекарвала тя в непрестанна молитва и занимавайки се с ръкоделие. С времето започнала да се отличава от отците със строгостта на своя живот. Освен това Бог ѝ дал благодат да изцелява недъзите и името на Доротей било често споменавано от всички, тъй като всички обичали мнимия Доротей и го почитали като велик отец.

Изминало много време и злият дух, от който била обладана по-малката дъщеря на цар Антемий - сестрата на Аполинария, - започнал още по-силно да я мъчи, като крещял:

- Ако не ме отведете в пустинята, няма да я оставя!

Към тази хитрост дяволът прибягнал, за да се разкрие, че Аполинария живее сред мъже и тогава да я изгонят от скита. А тъй като Бог не позволявал на дявола да говори каквото и да е за Аполинария, той започнал да измъчва сестра ѝ, за да я отведат в пустинята. Велможите посъветвали царя да я изпрати при светите отци в скита, за да се помолят за нея. Царят така и направил - изпратил при отците пустинници своята бесновата дъщеря заедно с множество слуги.

Когато всички пристигнали в скита, свети Макарий излязъл да ги посрещне и попитал:

- Защо, чеда, сте дошли дотук?

А те му отговорили:

- Благочестивият наш господар Антемий изпраща своята дъщеря, та вие, като се помолите на Бога, да я изцелите от болестта.

Старецът я поел от ръцете на царския сановник и я отвел при авва Доротей, или иначе казано - при Аполинария, на която казал:

- Това е царската дъщеря, която се нуждае от молитвите на живеещите тук отци и от твоята молитва. Помоли се за нея и я изцели, понеже от Господа ти е дарувана способността да изцеляваш.

А блажената, като чула това, заплакала и казала:

- Кой съм аз, грешният, че вие ми приписвате властта да прогонвам бесовете!

Тя паднала на колене и умолявала стареца, говорейки така:

- Остави ме, отче, да оплаквам многобройните си грехове! Аз съм немощен и нямам сили да направя каквото и да е в този случай!

Но авва Макарий казал:

- Нима другите отци не вършат чудеса със силата Божия? И на теб също ти е предоставено това дело.

Тогава тя отвърнала:

- Да бъде волята Божия!

И като се смилила над бесноватата, взела я в килията си. Щом познала в нея своята сестра, преподобната със сълзи на радост я прегърнала и ѝ казала:

- Хубаво е, че дойде тук, сестро!

А Бог запретил на беса да открие тайната на Аполинария, която продължила да крие пола си под мъжкото име. Светата повела борба с дявола чрез своята молитва. Когато дяволът започнал особено силно да измъчва девицата, блажената Аполинария издигнала ръце към Бога и със сълзи започнала да се моли за сестра си. Тогава дяволът, като нямал сили да се противи на молитвата ѝ, силно закрещял:

- Горко ми! Прогонват ме оттук и аз си отивам!

И като съборил девицата на земята, той излязъл от нея. А света Аполинария взела със себе си своята оздравяла сестра и я завела в църквата, където паднала в нозете на светите отци и казала:

- Простете на мене грешния! Аз много греша, като живея сред вас!

А те извикали пратениците, предали им царската дъщеря и я изпратили с молитви и благословение обратно при царя. Родителите ѝ много се зарадвали, когато видели своята дъщеря здрава; всички велможи се радвали на щастието на своя цар и прославяли Бога заради великата Му милост, понеже видели, че девицата е оздравяла, станала е прекрасна и тиха. А света Аполинария още повече се смирявала сред отците, като приемала върху си все нови и нови подвизи.

След това дяволът отново прибягнал до хитрост, желаейки да огорчи царя и да опозори неговия дом, както и да опорочи славата и да причини зло на мнимия Доротей. Той отново влязъл в царската дъщеря, но не я измъчвал както преди, а я направил да изглежда като жена, която е заченала. Когато я видели в такова положение, родителите ѝ много се смутили и започнали да я разпитват с кого е съгрешила. А девицата,

бидейки чиста по душа и тяло, отговорила, че сама не знае как това се е случило с нея. А след като родителите започнали с побой да я принуждават да им открие с кого е паднала, дяволът казал чрез нейните уста:

- Оня черноризец, в чиято килия живях в скита, е виновен за моето падение.

Царят изпаднал в силен гняв и заповядал да разрушат скита. Царските воеводи дошли заедно с войници в скита и гневно поискали да им предадат черноризеца, който оскърбил така жестоко царската дъщеря. А в случай, че им се противопоставят, те заплашили да избият всички отци в скита. Щом чули това, отците били обхванати от дълбоко смущение, но блаженият Доротей излязъл при царските слуги и им казал:

- Аз съм този, когото търсите. Вземете само мен като виновен; а останалите отци, които са невинни, оставете на мира.

Отците, като чули това, се натъжили и заговорили на Доротей: “и ние ще дойдем с теб!”, понеже не мислели, че той е виновен в този грях. Но блаженият Доротей им казал:

- Господари мои! Вие само се молете за мене, а аз се надявам на Бога и на вашите молитви и мисля, че скоро благополучно ще се върна при вас.

Тогава всички се събрали и го повели към църквата, където се помолили за него. А после, като го поверили на Бога, го предали на пратениците на Антемий. Авва Макарий и другите отци били уверени в невинността на Доротей.

Когато го довели при Антемий, Доротей паднал в нозете на царя и казал:

- Умолявам те, благочестиви господарю, търпеливо и в

мълчание да изслушаш това, което ще ти кажа за твоята дъщеря! Но аз ще ти кажа всичко единствено насаме. А девицата е чиста и не е претърпяла никакво насилие.

Тогава царят и царицата останали насаме с Доротей и той им казал:

- Умолявам ви в името Божие - обещайте ми, че когато узнаете истината, ще ме пуснете да си отида обратно в мястото, където живея!

Когато те дали своето царско обещание, блажената Аполинария им казала:

- Аз смиреният изцелих вашата дъщеря с Божията помощ и по молитвите на светите отци.

Царят и царицата сякаш онемели от удивление и с внимание слушали блажената.

- Аз ще ви открия - продължила тя - голямата тайна, която досега старателно пазех, за да посрамя дявола, който клевети невинните.

След като изрекла това, тя открила дрехата върху гърдите си и царят и царицата видели, че пред тях стои не мъж, а - жена.

- Татко мой - възкликнала тогава блажената, - аз съм твоята дъщеря Аполинария!

Щом чули тия думи, родителите отначало сякаш се вцепенили от ужас и удивление, но после, когато разпознали в нея своята дъщеря, извънредно се зарадвали и в този ден пролели немалко радостни сълзи. След това те завели при блажената Аполинария и нейната сестра, която мислели за бременна, и я попитали:

- Познаваш ли този черноризец?

Тя отговорила:

- Да, това наистина е същият този човек, който ме изцели със силата Божия.

И като паднала в нозете на светата, девицата започнала да я моли, за да изцели утробата ѝ. А Аполинария повдигнала от земята своята сестра, сложила ръка върху корема ѝ и бесът мигновено побягнал, а девицата станала здрава, както преди. Щом видели това, родителите прославили Бога и си казали:

- Наистина това е нашата дъщеря Аполинария!

Царският дом се изпълнил с радостни сълзи заради това, че неочаквано се намерила голямата им дъщеря, за която досега нямали никаква вест и за това, че другата дъщеря се освободила от незаслужения позор. А света Аполинария престояла при родителите си няколко дни и подробно им разказала всичко за себе си и докато я слушали, те прославяли Бога и Неговия чуден промисъл.

Когато светата решила да се върне в скита, родителите ѝ започнали да я молят да остане при тях. Но те не могли да я склонят, а при това не желаели и да нарушат царската си дума, която дали, преди тя да им открие тайната си. И така, против собственото си желание, плачейки, се простили с любимото си дете; но в същото време се радвали в душата си, че имат такава добродетелна дъщеря, която предала себе си на служение на Бога. Блажената Аполинария изпросила за себе си молитвите на своите родители, а те ѝ казали:

- Бог, на Когото ти се посвети като невеста, да те усъвършенства в страха и любовта към Него и да те покрие със Своята милост! А ти, възлюбена дъще, ни поменавай в своите свети молитви!

Те поискали да ѝ дадат много злато, за да го отнесе в скита

за нуждите на светите отци, но тя не пожелала да го вземе.

- Моите отци - казала тя - нямат нужда от богатствата на този свят. Ние се грижим само за това - да не се лишим от небесните блага.

И така, след като се помолили и дълго плакали, прегръщали и целували обичната си дъщеря, царят и царицата я пуснали да се върне в мястото на нейното подвижничество. А блажената се радвала и се веселяла в Господа.

Когато се върнала в скита, отците и братята се зарадвали, че техният брат Доротей се върнал при тях невредим и здрав и устроили в този ден празненство, благодарейки на Господа. Така и никой не узнал какво се е случило с нея при царя, а също не станало известно и това, че Доротей е жена. И света Аполинария - мнимият Доротей, заживяла сред братята, както преди, пребивавайки в своята килия. След известно време, когато предузнала скорошното си представяне пред Бога, тя казала на авва Макарий:

- Стори ми милост, отче: когато настъпи времето да се преселя в другия живот, нека тогава братята да не умиват тялото ми!

А старецът отговорил:

- Но как може така?

След като се представила пред Господа, братята дошли да умият тялото и когато видели, че тя е жена, възкликнали:

- Слава на Тебе, Христе Боже, Който имаш много скрити светии у Себе Си!

А свети Макарий се удивил, че тази тайна не му била открита. Но на сън му се явил един човек, който му казал:

- Не скърби, задето тази тайна беше скрита от тебе. И ти ще бъдеш увенчан със светите отци, които живяха в древните времена.

Явилият се му разказал и всичко за произхода и живота на блажената Аполинария и назовал името ѝ пред него. Когато се събудил, старецът извикал братята и им разказал видението си; и всички се удивили и прославили Бога, Който е дивен в Своите светии. Братята украсили тялото на светата и го погребали с почит в източната страна на храма, в гробницата на свети Макарий. Чрез нейните свети мощи се извършили множество изцеления - по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, Чиято е славата во веки! Амин.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017